

**VAIDEOTSUS
ja
ETTEKIRJUTUS-HOIATUS**
avaliku teabe asjas nr 2.1.-3/20/3362

Vaideotsuse ja ettekirjutuse tegija	Andmekaitse Inspeksioon
Vaideotsuse ja ettekirjutuse tegemise aeg ja koht	12.11.2020, Tallinnas
Adressaat	Riigimetsa Majandamise Keskus e-posti aadress: rmk@rmk.ee
Teabevaldaja vastutav isik	Juhatuse liige
Vaide esitaja (teabenõudja)	XXX

RESOLUTSIOON

Avaliku teabe seaduse (AvTS) § 45 lg 1 punkti 1, AvTS § 51 lg 1 p 3 ja 4 ning haldusmenetluse seaduse (HMS) § 85 punkti 2 ja Vabariigi Valitsuse seaduse § 75¹ lg 3 alusel teeme teabevaldajale täitmiseks kohustusliku ettekirjutuse:

- 1) väljastada KAH alased puudutav teave sellisel kujul ja mahus nagu see on rakendusest päringut tehes võimalik;**
- 2) vaadata uuesti üle otsustusringis osalevate isikute kohta puudutavas osas esitatud teabenõue ja teabenõudjale selle kohta vastata kas teabenõude täitmise või nõuetekohase täitmisest keeldumisega;**
- 3) määran ettekirjutuse täitmise tähtajaks 26.11.2020.**

AvTS § 52 kohaselt peab teabevaldaja ettekirjutuse saamisest alates viie tööpäeva jooksul võtma kasutusele abinõud ettekirjutuse täitmiseks ja teatama sellest Andmekaitse Inspeksioonile.

VAIDLUSTAMISVIIDE: Vaide esitaja saab 30 päeva jooksul pöörduda Tallinna Halduskohtusse üksnes vaideotsuse rahuldamata jäänud osas või juhul, kui Andmekaitse Inspeksioon rikkus menetlemisel vaide esitaja õigusi muul viisil. Seejuures saab vaideotsuse tühistamist nõuda üksnes koos teabevaldajale esitatud nõudega, mis jäi vaideotsusega rahuldamata.

Riigiasutus saab käesoleva haldusakti vaidlustada vaidega Andmekaitse Inspeksiooni peadirektorile või Vabariigi Valitsuse seaduse §-s 101 toodud korras. Ettekirjutuse vaidlustamine ei peata selle täitmise kohustust ega täitmiseks vajalike abinõude rakendamist.

HOIATUS: Kui teabevaldaja jätab Andmekaitse Inspektsiooni ettekirjutuse täitmata, võib Andmekaitse Inspektsioon pöörduda teabevaldaja kõrgemalseisva asutuse, isiku või kogu poole teenistusliku järelevalve korraldamiseks või ametniku suhtes distsiplinaarmenetluse algatamiseks. (AvTS § 10 lõiked 1 ja 4, § 53 lõige 1).

FAKTILISED ASJAOLUD:

21.09.2020.a esitas teabenõudja teabevaldajale teabenõude paludes väljastada:
KAH alade asukohad (registri andmeid ja katastreid).

28.09.2020.a keeldus teabevaldaja teabenõude täitmisest, tuues põhjuseks, et küsitud teavet neil ei ole.

29.09.2020. a täpsustas teabenõudja oma soovi:
Mõistan ja aktsepteerin asjaolu, et KAH-alade geomeetrilised andmed on pidevas muutumises. Seega soovin saada KAH-alade ruumiandmeid 29.09.2020 seisuga.

06.10.2020. a keeldus teabevaldaja teabenõude täitmisest, põhjendusel, et küsitud teave puudub. *RMK-l ei ole dokumenteeritud kujul KAH-alade tabelit, nimekirja või KAH-alade ruumiandmeid. Väljavalitavate KAH-alade ruumiandmed sisestatakse rakendustarvarasse ja nende alade geomeetria on ajas pidevas muutumises. Ruumiandmeid ei ole võimalik dokumenteerida ja arhiveerida ning sellekohast nõuet ei ole RMK-le kehtestatud ka ühegi õigusaktiga.*

07.10.2020. a esitas teabenõudja inspektsioonile vaide.

09.08.2020.a esitas inspektsioon teabevaldajale järelepärimise.

19.10.2020. esitas teabevaldaja inspektsioonile vastuse.

30.09.2020. a esitas inspektsioon teabevaldajale järelepärimise täpsustuse.

04.11.2020.a esitas teabevaldaja inspektsioonile täiendava vastuse.

VAIDE ESITAJA NÕUE JA PÕHJENDUSED:

07.10.2020. a on teabenõudja välja toonud:

Kodanikel on õigus teada, nende elukeskkonda halvendavate asjaolude detaile, otsustusprotsessi, asukohti, kus toimub või plaanitakse metsa sotsiaalset väärtust halvendavaid tegevusi ja omama võimalust neid vaidlustada. Hetkel RMK varjab infot ja tegutseb kohalikke kaasamata, korraldades KAH-alade kaasamisi formaalselt, kui juba on raieplaanid tehtud ja metsateatised võetud. Kodanikel on õigus oma elukeskkonda halvendavates otsustes kaasa rääkida.

06.11.2020.a on teabenõudja inspektsioonile täpsustanud millist teavet ta soovib:

Kuna tegu on "Kõrgendatud avaliku huviga" aladega, siis sooviks teada, kus need alad asuvad. Ruumiandmete mõiste tõi suhtlusesse RMK, minu huvi oleks kasvõi küla/asula/kogukonna tasemele, muidugi ideaalis võiks olla katastri number vmt mis võimaldaks asukohta täpsemalt tuvastada.

Nagu ka nimi ütleb "kõrgendatud avaliku huviga alad", kuidas siis ei ole need asukohad avalikud ja RMK ei avalda neid kohti? Kuidas saavad kodanikud teada, kus need avaliku

huviga kohad on, lisaks on RMK-l korduvalt olnud probleeme kohalike kaasamise ja raietöödest teavitamisega, kuigi raied peaksid planeerimisse tulema pärast kogukonnaga kooskõlastamist. Kui kohalikud oleksid varem teadlikud, saaks ka tekkivaid konflikte ja RMK poolt pealesunnitud raied vältida ning kodanikel oleks võimalus varem läbirääkimisi alustada, selle asemel, et sattuda sundolukorda. RMK tänane tegutsemine KAH aladel on vastuolus FSC sertifikaadi reeglitega. Lisaks on RMK-l KAH alade määramise protseduurid olemas, kuidas selliseid alasi määratakse (vaata manust 2020.07.27 KeM - KAH alade määramise protsess). Teadmiseks, et RMK-l on raiemplaani enamasti tehtud umbes aasta ette, seega jutt, et need on "pidevas muutumises" on häma.

TEABEVALDAJA SELETUS:

28.09.2020 vastuses teabenõudjale:

RMK-l ei ole KAH alade nimekirja. Väljavalitavate KAH alade ruumiandmed sisestatakse rakendustarvarasse ja nende alade geomeetria on pidevas muutumises. KAH alade piiritlemist arutatakse kohalike kogukondadega ja koostöös nendega jooksvalt muudetakse rakendustarkvaras olevaid ruumiandmeid.

09.10.2020. a vastuses inspeksioonile:

RMK KAH aladega seonduv tööprotsess on sisse viidud seoses vajadusega täita metsaseaduse § 43 lõikes 9 ettenähtud nõuet: „Asustusüksuse lähedal asuva metsa majandamisel kaasab riigimetsa majandaja metsamajandamise tööde planeerimisse kohaliku kogukonna või elanikud.“. KAH alade määramiseks on RMK juhatus kinnitanud vastava juhendi. Käesoleval ajal kehtib 10.12.2019 otsusega nr 1-32/97 kinnitatud „RMK kõrgendatud avaliku huviga alade määramise, majandamise ja seal tehtavatest töödest teavitamise juhend“. Nimetatud juhend on avalik dokument ja leitav RMK avalikust dokumendiregistrist aadressilt <https://adr.rmk.ee/dokument/13557>. Viide juhendile on saadetud teabenõude vastusena ka hr XXX-le 6. oktoobril 2020. KAH alade määramiseks oleme sõnastanud tingimused, millistel aladel asuva metsa majandamine võib kohalikele kogukondadele või elanikele pakkuda huvi ja mille majandamisotsustest oleks vaja neile teada anda. Ülevaade nendest aladest on avaldatud ka RMK kodulehel aadressil <https://www.rmk.ee/metsa-majandamine/metsamajandus/korgendatud-avaliku-huviga-alad>. Oleme pakkunud välja, et sellise riigimetsa hulka kuulub mets, mis asub: - linnade ja teiste tiheasustusalade territooriumil ning nendega vahetult piirnevatel aladel; - hajaasustuse elamugruppidega vahetult piirnevatel aladel; - planeeringuga linna kui asustusüksuse rohealaks määratud aladel; - avalikes aktiivses rekreatiivses kasutuses olevatel või nendega vahetult piirnevatel aladel; - aladel, millel asub riikliku kultuurilise, arheoloogilise või ajaloolise tähtsusega paik, kasutuses olev kohaliku kogukonna jaoks religioosse või sakraalse tähtsusega looduslik pühapaik või kohaliku kogukonna traditsioonilise kultuurilise tähtsusega paik. Lisaks oleme KAH alade määramise juhendiga näinud ette, et arvame KAH alade hulka ka alad, mille kohalikud omavalitsused hetkel käimasolevate uute üldplaneeringute koostamise käigus arvavad KOV tasandil kaitstavate loodusobjektide, väärtuslike maastike või looduskoosluste, miljööväärtuslike alade, puhke- ja virgestusalade, asula või ehitiste kaitseks õhusaaste, müra, tugeva tuule või lumetuisu eest või tuleohtu vähendamiseks või metsatulekahju leviku tõkestamiseks määratava riigimetsa hulka. KOV-ide üldplaneeringuid on tänase seisuga koostamisel 60. KOV-dele on määratud tähtaeg jõuda üldplaneeringute kehtestamiseni hiljemalt kolm aastat pärast algatamist.

Millal see protsess lõpeb ja saavad selgeks üldplaneeringute käigus antavad sisendid KAH alade määramiseks, ei oska prognoosida. Lisaks KOV-ide üldplaneeringutest pikema aja jooksul tulevatele sisenditele oleme koostanud infotehnoloogiliste vahenditega päringu, mis annaks meile indikatsiooni riigimetsa eraldistele, mis võivad asuda kohtades, mille vastu on kohalikel kogukondadel ja elanikel suurem huvi. Selle päringu (edaspidi PotKAH) alusel on

lisatud RMK QGIS maakasutuse rakenduses riigimetsa eraldistele tunnus PotKAH. Nimetatud tunnuse alusel vaatavad piirkondlikud metsaülemad need alad üle ja teevad KAH alade rakendustarkvaras KAH alade ruumikuju ettepanekud juhendi peatükis 3 loetletud kriteeriumite alusel. Metsaülem piiritleb KAH alad looduses hästi jälgitavaid piire mööda, määrates KAH alade koosseisu kõik juhendi peatükis 3 toodud kriteeriumidele vastavad eraldised ja täiendavalt eraldised, millel metsamajandamisest teavitamine on vastavate KAH alade puhul vajalik ja tähistades rakendustarkvaras riigimetsa eraldise tunnusega „KAH ala“. Praktikas tähendab see seda, et osadele nn PotKAH eraldistele sisestatakse tunnus „KAH ala“, osadele eraldistele, millel ei ole PotKAH tunnust, kuid mis on vajalik KAH ala koosseisu arvata ala kompaktsuse saavutamiseks, lisatakse samuti tunnus „KAH ala“ ja osad nn PotKAH tunnusega eraldised jäävad KAH alade koosseisu arvamata. Selliseid otsuseid teevad metsaülemad lähtudes hetkel teadaolevast kohaliku kogukonna potentsiaalsest huvist metsa majandamise tööde vastu nimetatud riigimetsa eraldistel. 12. oktoobri 2020 seisuga on tunnus „KAH ala“ lisatud 35 905-le riigimetsa eraldisele. Lisaks ühekordsele määramisele vaadatakse infotehnoloogilise päringuga iga-aastaselt üle vajadus eraldisi KAH alade hulka lisada (riiklikes andmebaasides on situatsioon muutunud ja nn PotKAH tunnusega eraldiste hulka on lisandunud uusi riigimetsa eraldisi). Viimase võrdlusega lisandus selliseid eraldisi 884 tk. „KAH ala“ tunnusega eraldiste pidevat muutumist iseloomustab ka see, et 2020. a jooksul on neid lisandunud 3548 tk. Kogu riigimetsa metsaeraldiste andmed on kasutusel erinevates töö planeerimiseks ja korraldamiseks kasutusel olevates RMK andmebaasides. Kui metsaeraldistele „KAH ala“ tunnused määratakse QGIS maakasutuse rakenduses, siis raiete planeerimine toimub metsamajanduse osakonna VPT – varumise planeerimise töölaual. Nimetatud rakendused suhtlevad pidevalt omavahel ja juhul, kui metsaeraldisele, millele on lisatud tunnus „KAH ala“, planeeritakse mingisugune metsamajanduslik tegevus, siis on selle planeeringu andmed näha ja kasutatavad QGIS maakasutuse rakenduses. Lõplikud KAH alade piiride täpsustused ja nendega seotud vajalikud muudatused andmebaasides selguvad hetkel, kui metsaülemad lähevad raieplaanide tutvustamiseks kohtuma kohalike kogukondadega. Selliseid kohtumisi toimub tavapäraselt iga-aastaselt umbes 100-s paigas riigimetsas ja nende kohtumiste vajadus selgub igakordsete andmebaasi päringute alusel. Juhendi punkt 8.3 ütleb, et „teavituskoostruktuurid peavad olema korraldatud järgneva aasta I poolaastal plaanitud tööde osas I. detsembriks ja II poolaasta tööde osas 1. juuniks“. Tavapäraselt tutvustatakse neil koostruktuuridel ka ala piire, millel planeeritud raieid on tutvustama tulnud ja arutelude käigus selgub, kas RMK määratud ala sellistes piirides on kohalikele kogukonnale vastuvõetav või soovitakse teha seal mingeid muudatusi. Meil on erinevaid kogemusi, on tehtud ettepanekuid ala suurendamiseks (nt Kose) ja on ka öeldud, et seda kohalikkude kogukonda see või teine metsaosa ei huvita (nt Taevaskoja küla kogukond). Koostruktuuril kokkulepitul alusel tehakse vastavad muudatused ka RMK andmebaasides. Uue sammuna vastavalt kehtestatud juhendile koostame me nüüd iga ala kohta, kuhu raied on lähiajal planeeritud, sellel alal kasvava riigimetsa pikaajalise metsamajandamise kava. Selles kirjeldatakse pikema metsamajandusliku vaade – s.t mis juhtub selle riigimetsaga siis, kui seal tehakse raieid planeeritud moel. Kogu protsess on sarnane konkreetset raiet tutvustava koostruktuuriga. Pikaajalise metsamajandamise kava tutvustamisel on arutelud KAH alade ruumikujude muutmise üle samuti päevakorral ja vajadusel tehakse neis ruumikujudes muudatusi. Täpsustame, et konkreetse ala RMK (või KOV) poolt määratud ruumikuju tutvustame me kohalikele kogukondadele või elanikele, keda selle metsa majandamine otseselt puudutab. Seetõttu ei ole me kunagi ja kellelegi välja andnud nii suures osas pidevas muutumises olevat kogu vabariigi KAH ala tunnusega metsaeraldiste kihti. Seda eelkõige ka selle pärast, et üksikisik ei saa olla ekspert kõigi riigimetsa eraldiste KAH alaks määramise põhjendatuse või mittepõhjendatuse osas. Tänapäevale meile teadaolev valik on tehtud RMK piirkondlike töötajate parima teadmise kohaselt ja tihedas koostöös RMK metsamajanduse osakonna, looduskaitse osakonna ja külastuskorraldusosakonna töötajatega. RMK ei varja KAH alade metsaeraldiste kihi väljaandmisega informatsiooni, vaid püüab mitte tekitada asjatut segadust ning andmete kohest levimist ilma konteksti tundmata sotsiaal- ja mujal meedias. Oleme alati olnud valmis vastama ja selgitama küsimusi, mis on seotud KAH alade määramisega ja nende piiritlemisega konkreetsetel KAH alal inimestele, keda selle ala

metsa majandamine otseselt puudutab ja üldiseid KAH alade määramise tingimusi ka laiemale avalikkusele. Selleteemaline üleskutse on RMK poolt avaldatud ka üleriigilises meedias <https://leht.postimees.ee/6899518/andres-sepp-meie-uhise-metsaraiumisest>. Kui hr XXX määratleks ennast mõne teatud kohaliku kogukonna liikmena ja annaks RMK-le teada, millise riigimetsa osa majandamise vastu on tal õigustatud huvi, oleme valmis talle väljastama seda konkreetset metsaosa puudutava informatsiooni. Vastame Teie küsimustele alljärgnevalt: 1. Palute selgitada, et kui RMK-l ei ole KAH alade kohta loetelu, siis kuidas omab RMK nendest aladest ülevaadet ja saab selles osas teostada järelevalvet, sh otsustada millal ja kus on vaja teostada kaasamiskoosolekuid. Vastavalt eelpool nimetatud juhendile tehakse perioodiliselt rakendustest vastavad päringud ja saadakse sisend töödest, mida on vaja tutvustada kohalikele kogukondadele või elanikele. Ühtegi dokumenti nimega „KAH alade loetelu“ ei ole koostatud ja ei ole ka vajadust, sest selliste kiirelt muutuvate otsuste alusel ei saa teha vajalikke jätkuotsuseid staatilise ühekordse nn loetelu alusel. Kogu järgnev kohalike kogukondade teavitamise protsess saab alguse rakendustest vajalikul ajal võetavate päringute alusel. 2. Milliseid dokumente oleme koostanud seoses KAH aladega aastal 2020.a? Nt kuidas oleme andnud ülevaate KAH alade kohta Keskkonnaministeeriumile jms? 2020. a jooksul on seoses KAH aladega koostatud kaasamiskoosolekute protokollid, mis on muudetud kujul (ilma isikuandmeteta) avalikustatud RMK kodulehel <https://www.rmk.ee/metsamajandamine/metsamajandus/kaasamiskoosolekud>. Keskkonnaministeerium ei ole RMK-lt otseselt küsinud KAH alade kohta ülevaateid. 05.08.2020 kirjaga nr 3-1.1/2580 esitasime Keskkonnaministeeriumile seoses Eesti Planeerijate Ühingu pöördumisega RMK poolt rakendatava kõrge avaliku huviga metsa määramise protsessi kirjelduse. RMK kiri on käesolevale vastuskirjale lisatud. Keskkonnaministeerium metsapoliitika kujundajana omab teavet, et vastavalt metsaseaduse § 43 lõikes 9 sätestatule „Asustusüksuse lähedal asuva metsa majandamisel kaasab riigimetsa majandaja metsamajandamise tööde planeerimisse kohaliku kogukonna või elanikud“ – on RMK sisse viinud töökorralduse ja protsessi, kuidas sellised alad määratakse ja kuidas toimub kohalike kogukondade teavitamine. 3. Kuidas toimub KAH ala määramine ja mis toimingud selleks tehakse ning mis dokumente koostatakse? Palute esitada näidiseks viimase KAH ala määramise otsus jm dokumendid. KAH ala määramise protsess on eelpool kirjeldatud. KAH alaks määramise otsust RMK ei vormista. Otsus kujuneb metsaülevaate algatava ettepaneku, mille kooskõlastavad teised RMK struktuuriüksused ja vastavalt tööde graafikule toimuva kohaliku kogukonnaga peetava kaasamiskoosoleku arutelu tulemusel. Kokkuvõtteks, kuna teabenõudega soovitud dokumenti „RMK KAH alade loetelu“ ei ole kunagi koostatud ning ei ole dokumenteeritud ka KAH ala tunnusega metsaeraldise ruumikuju ja eelpoolnimetatud põhjustel ei ole nende koostamine ka põhjendatud ja RMK-le vajalik, siis on kõigil isikutel, keda huvitab, kas tema kodu lähedal paikneva riigimetsa majandamise töid tullakse mingil ajahetkel tutvustama, võimalik seda suure tõenäosusega ka ise järeldada, lugedes KAH aladeks määramise kriteeriumeid RMK kodulehelt <https://www.rmk.ee/metsamajandamine/metsamajandus/korgendatud-avaliku-huviga-alad>, kõrvutades neid kriteeriume avalikkusele kättesaadava RMK metsatööde kaardiga <https://www.rmk.ee/metsatoode-kaart> ja samuti avaliku riikliku metsaregistriga <https://register.metsad.ee/#/>. RMK kodulehele lisatakse vastavalt nende valmimise tempodele ka alade pikaajalised metsamajandamise kavad <https://www.rmk.ee/metsamajandamine/metsamajandus/korgendatud-avaliku-huviga-alad/kah-alade-pikaajalised-metsamajandamise-kavad>, kust on võimalik saada juba täpsemat eelinfot KAH alaks määratud ala piiritlemise kohta looduses.

04.11.2020.a on teabevaldaja oma vastust täpsustanud:

Olete pöördunud Riigimetsa Majandamise Keskuse (edaspidi RMK) poole sooviga, et RMK täpsustaks, kuidas toimub teabe (hetkel KAH aladeks määratud alade nimekirja) väljavõtmine RMK QGIS maakasutuse rakendusest. Palute selgitada seda sammhaaval ehk mis toiminguid peaks teabevaldaja selleks teostama. Nagu juba meie eelmises vastuses oleme selgitanud, sisestavad metsaülemad rakendustarkvaras riigimetsa eraldisele tunnuse KAH ala.

Rakendustarkvarasse on sisse ehitatud võimalus pärida nimetatud tunnusega riigimetsa eraldiste nimekirja. Päring genereeritakse allpoolkirjeldatud kujul (väljavõtte päringust).

	A	B	C	D	E	F	G	H	I
1	Metskond	Eraldise ID	Eraldise nr	Eraldise pindala	KAH ala nimi	KAH ala lisamise	KAH ala muutj	KAH ala muutmise kuupäev	
2	Alutaguse	65187282	AJ002-17	0,32	Matkatee	20.01.2020	koidus	29.10.2020	
3	Alutaguse	65187340	AJ002-18	0,26	Matkatee	20.01.2020	koidus	29.10.2020	
4	Alutaguse	65187379	AJ002-19	0,25	Matkatee	20.01.2020	koidus	29.10.2020	
5	Alutaguse	223527	AJ002-8	2,16	Matkatee	20.01.2020	koidus	29.10.2020	

Kuna kõigile KAH aladele oleme kavandanud teha selle riigimetsa ala pika metsamajandamise kava, siis ühe KAH ala piires olevatele KAH ala tunnustega riigimetsa eraldistele määratakse igale KAH alale kohapeal kasutatav ja üldiselt arusaadav nimi. Määratud nimede alusel on võimalik teha rakendustarkvarast KAH alade päring allpoolkirjeldatud kujul (väljavõtte päringust).

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K
1	Metskond	KAH ala nimi	KAH ala lisam	KAH ala muut	Varamüügi k	Varamüügit	KAH ala pind	Hovigrupi / KKO kontakt	Tööp RMK	Tööp ÜP	Tööp KKO
2	Ida-Harjumaa	Saala Siraalikkad	13.11.2017	13.11.2017	31.03.2020	taimem	17,05	KKO Daniel Juhov tel: 53407511 e-post: daniel.juhov@rmk.ee			KKO
3	Tartumaa	Kurepää	30.11.2017	08.01.2020	10.03.2020	taimem	40,77	Kastre vald, vald@kastre.ee, Priit Lomp, 7446524	RMK		
4	Ida-Harjumaa	Lõkati-Padaoru	29.11.2018	10.02.2020	02.04.2020	sanderh	9,31		RMK		
5	Läänemaa	Ornassaare	20.11.2017	13.01.2020	03.04.2020	svem	453,63	Marija Pajumets, 5220250	RMK		KKO
6	Pärnumaa	Kruudiküla	26.10.2017	12.02.2020	01.04.2020	aiule	70,48		RMK		
7	Lääne-Virumaa	Natturi-Pedassaare	22.11.2017	21.01.2020	03.04.2020	sanderh	147,61		RMK		
8	Ida-Harjumaa	Vetla matkatee	24.03.2020	24.03.2020	31.03.2020	taimem	44,05		RMK		KKO

Vastavalt KAH alade pikkade metsamajandamise kavade valmimise tempodele (sõltuvad planeeritud raiete aegadest riigimetsa tunnusega KAH ala eraldistel) ja nende tutvustamisele kohalikele kogukondadele, kavandame nendega kokku lepitud ja täpsustatud KAH alade piirid avaldada avalikul RMK metsatööde kaardil, mis on nähtav veebilehel <https://www.rm.k.ee/metsatööde-kaart>. Alles metsatööde kaardil avaldamise järgselt on KAH alade piirid ja ruumikujud määratletud ning neid saab nimetada ametlikeks KAH aladeks. Kogu eelnev tegevus oli KAH alade määramise ettevalmistavateks etappideks. Kohalike kogukondadega kokku lepitud KAH alade piiride ja nimede avaldamiseks RMK avalikul metsatööde kaardil oleme hetkel koostanud lähteülesande ja selle realiseerimine ootab RMK rakendustarkvarade vajalike infotehnoloogiliste arenduste ning RMK IT-osakonna ja Maa-ameti (avaliku veebilehe haldaja) omavaheliste kokkulepete taga. Tegutseme selle nimel, et hiljemalt selle aasta lõpuks saaks seni kohalike kogukondadega kokku lepitud KAH alade piirid avalikul RMK metsatööde kaardil kuvatavaks. Edasised KAH alade piiride kuvamised avalikul RMK metsatööde kaardil toimuksid vastavalt alade metsamajandamise kavade valmimisele ja kohalike kogukondadega saavutatud kokkulepetele.

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOONI PÕHJENDUSED:

I Vaide ese

1. AvTS § 3 lg 1 sätestab, et avalik teave on mistahes viisil ja mistahes teabekandjale jäädvustatud ja dokumenteeritud teave, mis on loodud või saadud avalikke ülesandeid täites. See tähendab ka väljavõtte tegemist olemasolevast teabest olenemata millisel kujul või teabekandjal teave asub. KAH alade kohta puudutav teave on saadud avalikke ülesandeid täites ja kohustus tuleneb metsaseadusest. Antud juhul puudub vaidlus selle üle, kas tegemist on avaliku teabega.

1. Teabenõudja on soovinud saada teavet KAH alade kohta, sealhulgas meie pärimise peale täpsustanud, et soovib seda saada ükskõik mis kujul või vormis teabevaldajal teave on jäädvustatud.

3. Samuti soovis teabenõudja: *Palun lisada selgitus KAH-alade määramise protsessi kohta, samuti otsustusringis osalevad isikud.*

06.10.2020. a on teabenõudjale tehtud kättesaadavaks dokument „RMK poolt rakendatava kõrge avaliku huviga metsa määramise protsessi kirjeldus“, edastades sellekohane võrgulink <https://adr.rmke.ee/dokument/13557>. Samuti on viidanud teabevaldaja oma kodulehel asuvalle KAH alade määramise tingimusele. Seega saab selles osas lugeda teabenõude täidetuks.

Juhul kui KAH alade otsustusringis osalevad isikud on kuskil dokumendis välja toodud, siis on tegemist teabenõudega, muul juhul selgitustaotlusega. Selgitame, et kui vastamiseks tuleb luua uus teave või dokument, näiteks küsitakse asutuselt selgitusi või põhjendusi tema tegevuse kohta, on tegemist selgitustaotluse või märgukirjaga, millele vastatakse märgukirjale ja selgitustaotlusele vastamise seaduse alusel. Nimelt sätestab AvTS § 23 lg 2 p 5, et kui teabenõudele vastamiseks tuleb teavet täiendavalt süstematiseerida või analüüsida, siis loetakse selline teabenõue selgitustaotluseks ja sellele vastatakse märgukirjale ja selgitustaotlustele vastamise seaduses (MSVS) sätestatud korras, st 30 päeva jooksul. Leiame, et selles osas on tegemist selgitustaotlusega. MSVS nõuete täitmise osas puudub inspeksioonil järelevalvepädevus. Selgitustaotlustele ja märgukirjadele vastamine on osa hea halduse tava täitmisest, mis osas saab teabenõudja vastuse mittesaamisel pöörduda hinnangu saamiseks Õiguskantsleri poole.

4. Teabevaldaja on oma vastuses kinnitanud, et 12. oktoobri 2020 seisuga on tunnus „KAH ala“ lisatud 35 905-le riigimetsa eraldisele. Seega on ilmselge, et teabevaldaja peab KAH alade üle arvestust ning suudab neid muudest aladest eristada.

5. Oma vastuses inspeksioonile on teabevaldaja täpselt kirjeldanud ning näitlikult välja toonud, millisel kujul ta saab väljavõtteid teha, seega sellisel kujul saab teabevaldajalt ka teabe saamist taotleda.

6. Teabevaldaja on oma vastuses välja toonud: *Kui teabenõudja määratleks ennast mõne teatud kohaliku kogukonna liikmena ja annaks RMK-le teada, millise riigimetsa osa majandamise vastu on tal õigustatud huvi, oleme valmis talle väljastama seda konkreetset metsaosa puudutava informatsiooni.* Selgitame, et avaliku teabe väljastamisel või mitteväljastamisel ei saa kasutada õigustatud huvi alusel hindamist. Teave on avalik kõigile võrdselt või sellele juurdepääsu piiramiseks peab esinema seadusest tulenev alus. Sealhulgas ei oma tähtsust, kas isikul on eelnevad metsaalased teadmised teabest õigesti arusaamiseks ning see ei ole ka teabevaldajale oluline välja selgitada.

7. Teabevaldaja on oma vastuses välja toonud, et rakendustarkvarasse on sisse ehitatud võimalus pärida nimetatud tunnusega riigimetsa eraldiste nimekirja, seega on teabevaldajal võimalik sellisel kujul ka eraldiste nimekirja väljastamine. Juhul kui see ei sisalda kõiki teabenõudja soovitud andmevälju, siis ei ole see põhjuseks nimekirja mitteväljastamiseks. Samuti on teabevaldaja selgitanud täpsemalt kuidas saab teha päringut määratud nimede alusel. Sellega on vaidemenetluse käigus välja selgitatud teabevaldaja võimalused, mis ei pruugi olla ammendavad päringu tegemise võimalused. Küll aga selge kinnitus, et päringute tegemine on lihtsalt teostav ja ei vaja eelnevat teabe analüüsimist.

II Teabenõudele vastamine

AvTS § 15 lõigetest 2 ja 4 on teabevaldaja kohustatud igakülgsest abistama teabenõudjat teabenõude esitamisel ning talle vajaliku teabe asukoha ja juurdepääsuviiside väljaselgitamisel. Samuti kui teabenõudest ei selgu, millisel viisil või millist teavet teabenõudja soovib, peab teabevaldaja teabenõude täpsustamiseks võtma teabenõudjaga viivitamata ühendust.

Antud juhul on teabenõudja pidanud korduvalt paluma teabenõude täitmist, muutes selles sõnastust, aga saanud keeldumise põhjuseks vaid selle, et teavet sellisel kujul ei ole. Teabevaldaja peaks igal juhul enne teabenõude täitmisest keeldumist isikule selgitama, millisel kujul tal on võimalik teave väljastada. Eriti olukorras, kus teabevaldajal on teave olemas, aga teabenõudja ei ole osanud küsida seda sellisel kujul nagu teabevaldaja saaks teabest väljavõtet teha. Teabenõudja ei saa ega peagi täpselt teadma, millisel kujul ja milliseid andmeid sisaldavalt on teave väljavõetav ja väljastatav. See on teabevaldaja kohustus eelnevalt seda teabenõudjale selgitada ja kui teabenõudja jääb oma soovi juurde, väljastada teave sellisel kujul nagu on teabevaldajal tehniliselt võimalik.

AvTS § 23 lg 1 punkt 1 lubab teabenõude täitmisest keelduda, kui taotletavale teabele kehtivad juurepääsupiirangud ja teabenõudjal ei ole taotletavale teabele juurepääsuõigust. Antud juhul ei ole teabevaldaja märkinud, et teabele oleks kehtestatud ühtegi juurepääsupiirangut, seega on teave täies mahus avalik. Lisaks selgitame, et teabevaldaja peab alati valima teabe avalikkusele kättesaadavaks tegemise, kui ei esine reaalselt ja põhjendatud vajadust juurepääsetavust mingis osas piirata, ning ka sel juhul tuleb eelistada osaliselt kättesaadavaks tegemist täielikule piiramisele.

Ettekirjutusega kohustab inspeksioon teabevaldajal teabenõue sisuliselt uuesti üle vaatama ning teabenõudjale teave sellisel kujul väljastama nagu on teave rakendusest välja võetav ja väljastatav. Edaspidi palume teabevaldajal teabenõudjate osas täita oma selgitamis-ja abistamiskohustust.

/allkirjastatud digitaalselt/

jurist
peadirektori volitusel